

Profiel bijzondere curator in Jeugdzaken

Het 'Profiel bijzondere curator in jeugdzaken' beschrijft de profielschets van de bijzondere curator in Jeugdzaken, verder te noemen; bijzondere curator.

De bijzondere curator is er speciaal voor de rechtsbescherming van minderjarige kinderen en om tegemoet te komen aan het feit dat minderjarigen in beginsel geen zelfstandige rechtsgang genieten.

Artikel 1:250 van het Burgerlijk Wetboek schrijft voor dat de (kanton)rechter in bepaalde gevallen kan bepalen dat een bijzondere curator wordt ingezet om de belangen van het kind te behartigen.

Artikel 1:212 van het Burgerlijk Wetboek is een lex speciales van artikel 1:250 BW en betreft afstammingszaken.

Voor de benoeming van een bijzondere curator dient er sprake te zijn van strijd tussen de belangen van het minderjarige kind en de belangen van de met het gezag belaste ouder(s) of diens voogd. Er moet in deze sprake zijn van een wezenlijk conflict over de verzorging en/of opvoeding van het minderjarige kind en/of diens vermogen. Dit conflict moet zodanig van aard zijn dat de benoeming van een bijzondere curator noodzakelijk is. De rechter maakt hierbij een belangenafweging waarbij de belangen van het minderjarige kind de primaire overweging vormen en eerst wordt gekeken of anderszins een oplossing voor handen is. Algemene geschillen over de opvoeding nopen niet tot benoeming van een bijzondere curator.

De rechter kan uit eigen beweging (ambtshalve) een bijzondere curator benoemen als hij dit in het belang van een minderjarige wenselijk acht. Een minderjarige kan ook zelf, via een verzoekschrift in het geval van kinderbeschermingsmaatregelen of via een brief aan de rechter in het geval van een scheidings- of omgangszaak, om een bijzondere curator vragen. Ook belanghebbenden, zoals de ouders, kunnen hiertoe een verzoek indienen bij de rechtbank.

Van belang is dat de bijzondere curator niet gebonden is aan andermans belangen, protocollen of andere beperkingen. Hetgeen niet betekent dat de bijzondere curator niet overlegt met andere betrokkenen. Dat is juist wel aan de orde. De bijzondere curator richt zich op het verzamelen van alle relevante informatie van alle betrokkenen én waar mogelijk middels bemiddeling op de-escalatie in het belang van het minderjarige kind.

De bijzondere curator is niet verplicht het standpunt van het kind te volgen in zijn advies richting de rechter als hij dat niet in zijn belang acht.

De bijzondere curator vertegenwoordigt de belangen van minderjarige kinderen in en buiten rechte en krijgt, na benoeming, van de rechter een specifieke taakomschrijving mee. De bijzondere curator heeft een bemiddelende rol ten aanzien van het conflict en heeft bij uitstek een adviserende rol richting de rechter. De bijzondere curator kan optreden op het gebied van kindbeschermingsmaatregelen of familierechtelijke vraagstukken.

Lukt het niet om problemen “binnenshuis” op te lossen, dan vertegenwoordigt de bijzondere curator indien hij procesbevoegd is de minderjarige kinderen in een rechtszaak.

Profielschets bijzondere curator in Jeugdzaken, verder als bijzondere curator

- De bijzondere curator is een persoon die gedreven wordt door de belangen van minderjarige kinderen, overwicht heeft, overzicht houdt en regie kan voeren.
- De bijzondere curator beschikt over een relevante HBO en/of academische opleiding en achtergrond alsmede een HBO/WO werk- en denkniveau. Tevens is de bijzondere curator ervaren in het werken met de specifieke doelgroep en problematiek *1 *2.
 - *1 Aangaande werkzaamheden in het kader van een benoeming en taakvervulling als bijzondere curator op grond van artikel 1:212 BW rekent de bijzondere curator tot zijn kennis en ervaring:
 - het familierecht, in het bijzonder afstammingszaken;
 - bemiddelende kennis en kwaliteiten.
 - *2 Aangaande werkzaamheden in het kader van een benoeming en taakvervulling als bijzondere curator op grond van artikel 1:250 BW rekent de bijzondere curator tot zijn kennis en ervaring:
 - procedures waarin (wijziging) gezag, hoofdverblijf, omgang aan de orde is;
 - echtscheidingsproblematiek;
 - gezagskwesties;
 - ondertoezichtstellingen;
 - ondertoezichtstellingen en uithuisplaatsingen;
 - bemiddelende kennis en kwaliteiten.
- De bijzondere curator heeft een erkende specialistische opleiding gevolgd voor de beroepsgroep van bijzondere curatoren.

- De bijzondere curator weet door middel van opleiding en ervaring hoe om te gaan met conflictueuze situaties en weet hierbij een professionele houding aan te nemen.
- De bijzondere curator heeft door middel van ervaring en opleiding expertise in het behartigen van de belangen van minderjarige kinderen in jeugdzaken en personen- en familierecht kwesties.
- De bijzondere curator heeft kennis van het Personen- en Familierecht, het Internationaal Privaatrecht alsmede belangrijke Verdragen, zoals het EVRM en IVRK.
- De bijzondere curator heeft kennis van het werkproces bijzondere curator ex artikel 1:250 BW en de richtlijn bijzondere curator ex 1:212 BW.
- De bijzondere curator is bekend met de gedragsregels binnen de rechtbank voor de uitoefening van de functie van de bijzondere curator in Jeugdzaken.
- De bijzondere curator heeft kennis van de ontwikkelingsfasen van kinderen en is bekend met gedragsstoornissen en gedragsproblematiek.
- De bijzondere curator heeft kennis van bijzondere gedragskenmerken bij minderjarigen alsmede volwassenen.
- De bijzondere curator heeft kennis van gezinssystemen, verschillende relatievormen en het sociale netwerk.
- De bijzondere curator heeft kennis van en ervaring in interventietechnieken, bemiddeling en conflictvaardigheid alsmede kennis van de relevante sociale hulpverleningskaart.
- De bijzondere curator weet een respectvolle en professionele houding te voeren richting ouders, verzorgers, minderjarige kinderen, overige belanghebbenden, hulpverleners en binnen het juridisch proces.
- De bijzondere curator beschikt over de kennis en vaardigheden in de gespreksvoering met minderjarige kinderen alsmede met hun ouders, verzorgers, overige belanghebbenden, hulpverleners en binnen het juridisch proces.
- De bijzondere curator heeft vaardigheden in de omgang met verschillende belangen van partijen, waaronder minderjarige kinderen, ouders, verzorgers, hulpverleners, instanties, advocaten, mediators en rechters.
- De bijzondere curator handelt vanuit een gerechtelijke benoeming alsmede vanuit de afgegeven taakomschrijving van de rechter en weet vanuit een meerzijdig partijdige houding de belangen van het minderjarige kind te behartigen zoals gesteld binnen de taakomschrijving.

- De bijzondere curator vervult een bemiddelende rol rondom het conflict en een adviserende rol richting de rechter en weet hierbij een overkoepelende visie aan te nemen ten aanzien van het conflict, waarbij de belangen van het kind de primaire overweging vormen.
- De bijzondere curator weet de taakomschrijving vanuit de rechter te vertalen naar betrokken gezaghebbende ouder(s) / voogd(en) en het minderjarige kind en weet zich in zijn houding alsmede in zijn gesprekstechnieken aan te passen aan het niveau van alle betrokkenen.
- De bijzondere curator heeft kennis over het in kaart brengen van het dossier van minderjarige kinderen en weet hierin kindfactoren, gezinsfactoren, omgevingsfactoren en ouderfactoren te betrekken.
- De bijzondere curator heeft expertise in huis om hypothesen te kunnen genereren uit de levenslijn van minderjarige kinderen en beschikt over vaardigheden om verbanden te leggen tussen elementen van de levenslijn.
- De bijzondere curator weet de verkregen informatie en de gevoerde gesprekken professioneel te analyseren en middels gesprek en rapportage te vertalen naar betrokkenen en de rechter.
- De bijzondere curator weet vanuit zijn rol en binnen de gestelde taakomschrijving de benodigde ruimte te bekleden om tot een onderbouwd advies te komen ten behoeve van de rechter, waarbij in het advies een overkoepelende visie wordt aangenomen ten aanzien van het conflict en de belangen van het kind de primaire overweging vormen.
- De bijzondere curator vertegenwoordigt de belangen van minderjarige kinderen in en buiten rechte, indien hij hiertoe processueel bevoegd is.
- De bijzondere curator hanteert de vereisten gesteld in de Privacywetgeving.
- De bijzondere curator handelt in lijn met de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.
- De bijzondere curator weet zijn eigen rol te bewaken, is bekend met de eigen expertise, de begrenzing van de eigen rol en eigen expertise en weet hiernaar te handelen.
- De bijzondere curator neemt de “Beroepscode bijzondere curator in Jeugdzaken” in acht.

- De bijzondere curator is lid van een beroepsvereniging of -organisatie met een eigen klacht-/ tuchtrecht waar ouders en/of kinderen alsmede andere betrokkenen in voorkomende geschillen de mogelijkheid hebben om een klacht in te dienen over de uitoefening van de werkzaamheden van de bijzondere curator.
- De bijzondere curator staat onder supervisie, draagt zorg voor permanente educatie en werkt met regelmaat als bijzondere curator.